

Ngàn Vắng “xây” ước mơ xanh

Ký của THU HIỀN

Cuối năm 2024, thôn Ngàn Vắng nằm ẩn mình trong những đồi quê xanh của xã Xuân Tâm, huyện Văn Yên đã chính thức bước ra khỏi diện nghèo. Hành trình ấy không chỉ là sự đổi thay về kinh tế mà còn là câu chuyện đầy cảm hứng về sự quyết tâm, nỗ lực của từng người dân nơi đây.

Con đường bê tông uốn lượn như một dải lụa mềm đưa chúng tôi đến thôn Ngàn Vắng trong một sáng mùa đông lạnh giá. Ngay từ đầu thôn, những hàng quê xanh tươi như những người bạn thân thiện chào đón, gợi lên sức sống mãnh liệt. Ngàn Vắng hiện ra thật đẹp với lớp học cho trẻ mầm non và nhà văn hóa thôn khang trang với những ngôi nhà xây kiên cố hiện đại. Căn nhà khang trang của Trưởng thôn Ngàn Vắng Đặng Phúc Bảo nằm ở trung tâm thôn là điểm dừng chân đầu tiên của chúng tôi. Trưởng thôn mời nước và kể cho chúng tôi nghe những câu chuyện về quê hương...

15 năm trước, ông và nhiều người dân trong thôn vẫn nhớ như in ký ức gian khó của ngày cũ khi bữa ăn còn chưa no, ngôi nhà ở còn tạm bợ. Một quãng đường dài ông cùng bà con Ngàn Vắng chật vật với cuộc sống: “Khó có thể kể hết được chuyện thoát đói, xóa nghèo ở nơi này. Từng bước, từng bước, thôn đổi thay dần. Đường ô tô về tới thôn, kéo theo là có điện, mạng Internet... Sự quan tâm, chăm lo của Đảng, Nhà nước là sức mạnh để đưa người dân trong thôn ra khỏi cái đói, sau đó là cái nghèo. Bà con bắt đầu trồng quế, giờ đây Ngàn Vắng được bao phủ bởi màu xanh bạt ngàn của cây quế. Đó là thành quả của nhiều năm tháng miệt mài trồng quế phủ xanh đất trống, đồi núi trọc. Người Dao lấy việc trồng quế làm kế sinh nhai, mong cuộc sống no ấm, đủ đầy”. Như minh chứng cho lời nói của mình, Trưởng thôn Đặng Phúc Bảo dẫn chúng tôi: “Trước đây, gia đình tôi khó khăn, quanh năm túng thiếu trong khi đất đồi nhiều mà chưa biết khai thác. Năm 1995 bắt đầu trồng quế, rồi tập trung nhiều vào năm 2010, hiện nhà tôi có gần 10 ha quế, hàng năm đều đặn mang về từ 200 - 250 triệu đồng nên cuộc sống ngày càng ổn định. Có tiền, tôi đầu tư cho con, cháu học tập, xây dựng nhà to, sắm được nhiều đồ dùng giá trị, đặc biệt là tiên phong trong mỗi lĩnh vực của

Nhà văn hóa thôn được xây mới là nơi tổ chức các hoạt động của người dân Ngàn Vắng.

thôn”. Ông Bảo chia sẻ thêm: “Là đảng viên, là Trưởng thôn, bản thân tôi phải làm gương trong phát triển kinh tế, nhất là vận động nhân dân không để đất trống đồi trọc mà phủ kín bằng cây quế”.

Gia đình ông Triệu Tiến Thắng là hộ khá giả nhất thôn Ngàn Vắng hiện tại. 15 năm về trước, Trưởng thôn Đặng Phúc Bảo đã vận động ông Thắng trồng quế trên diện tích đất đồi của gia đình. Sau bao năm, ông Thắng đã có được khối tài sản lớn với gần 20 ha đồi trồng quế. Một năm trở lại đây, ông Thắng mở đại lý thu mua quế khô, tạo công ăn việc làm và đầu ra ổn định cho bà con trồng quế trong thôn. Có những hộ đã làm giàu nhờ quế, có những hộ nghèo cũng đã thoát nghèo nhờ quế. Cách nhà Trưởng thôn gần cây số, căn nhà mới xây của anh Bàn Kim Minh là ví dụ sống động cho tinh thần nỗ lực vượt khó. “Trước đây, gia đình tôi là hộ nghèo nhất thôn. Bước ngoặt đến vào năm 2020, khi tôi vay vốn để trồng quế. Giờ đây, tôi đã có 2 ha quế và dự định mở rộng thêm. Vui hơn nữa, năm 2024, gia đình tôi không còn là hộ nghèo nữa” - ánh mắt anh Minh lấp lánh niềm vui.

Ông Đặng Phúc Bảo - Trưởng thôn Ngàn Vắng cho biết: “Đối với người Dao ở Ngàn Vắng, rừng và quế chính là “vàng”. Hiện nay, thu nhập bình quân đầu người của thôn đạt 53 triệu đồng/năm. Đây không chỉ là con số mà là minh chứng cho nỗ lực không ngừng nghỉ của bà con. Nhờ cây quế, đời sống của 350 nhân khẩu trong thôn đã thay đổi rõ nét. Trên 95% số hộ đã xây dựng nhà ở kiên cố, tiện nghi đầy đủ, nhiều gia đình đã

Nhờ trồng quế mà 95% số hộ của thôn Ngàn Vắng đã xây dựng được nhà ở kiên cố và có cuộc sống khấm khá.

Thôn Ngàn Vắng với khí hậu và thổ nhưỡng lý tưởng cho cây quế phát triển. Đi đến đâu cũng thấy những đồi quế ngút ngát, thơm nồng. Hiện tại, Ngàn Vắng có 75 hộ và tất cả đều trồng quế. Nhà nhiều có tới 10 - 20 ha, nhà ít cũng 2 - 3 ha, cả thôn có 400 ha quế. Nhờ cây quế, đời sống của 350 nhân khẩu trong thôn đã thay đổi rõ nét. Trên 95% số hộ đã xây dựng nhà ở kiên cố, tiện nghi đầy đủ, nhiều gia đình đã mua được ô tô con. Năm 2024, dấu ấn đặc biệt là Ngàn Vắng đã trở thành thôn đầu tiên của xã Xuân Tâm, huyện Văn Yên không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo và là thôn đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu”.

mua được ô tô con. Năm 2024, dấu ấn đặc biệt là Ngàn Vắng đã trở thành thôn đầu tiên của xã Xuân Tâm, huyện Văn Yên không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo và là thôn đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu”. Đó không chỉ là thành quả của từng gia đình mà còn là minh chứng cho sự đồng lòng của cả cộng đồng. Khắp thôn, những ngôi nhà khang trang, những rừng quế xanh muốt trải dài đến chân trời và xe tải chở quế nối đuôi nhau ra vào thôn như một bức tranh sống động về sự phồn thịnh. Trong thôn, không có tình trạng vi phạm an ninh trật tự.

Các gia đình sống chan hòa, hỗ trợ nhau trong công việc và đời sống.

Trưởng thôn Đặng Phúc Bảo vui mừng: “Người dân Ngàn Vắng không chỉ quan tâm tới đời sống kinh tế mà còn quan tâm nhiều đến đời sống tinh thần. Mọi người tập trung xây dựng môi trường văn hóa, đời sống văn hóa, lối sống văn hóa, thực hiện có hiệu quả cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội; ngăn chặn, đẩy lùi các hủ tục, tệ nạn xã hội và giữ gìn,

phát huy bản sắc, giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc”. Đang tham gia dọn dẹp nhà văn hóa thôn để đón xuân, chị Triệu Thị Duẩn bày tỏ: “Tết đến, người Dao sẽ tập trung ở nhà văn hóa thôn để ca hát, chơi trò chơi. Những hoạt động cộng đồng diễn ra tại nhà văn hóa nên chúng tôi cùng nhau dọn dẹp để vui tết, đón năm mới may mắn”. Bà Triệu Thị Phương - Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn vui vẻ cho biết: “Bao đời nay, người Dao Ngàn Vắng luôn duy trì tiếng nói, trang phục của dân tộc. Hội Phụ nữ, các đoàn thể trong thôn tích cực tuyên truyền, vận động bà con, đặc biệt là thế hệ trẻ giữ gìn và phát huy nghề thêu trang phục truyền thống, nét đẹp văn hóa độc đáo của dân tộc. Vào những lúc nông nhàn hay là dịp tết, chị em phụ nữ lại tập trung thành từng nhóm để dạy cho nhau cách thêu và may trang phục của dân tộc mình. Các bà, các chị thường xuyên giảng giải về ý nghĩa của từng nét hoa văn, từng đường kim mũi chỉ, cách kết hợp màu sắc của các sợi len, sợi chỉ để làm nên nét hấp dẫn của bộ trang phục truyền thống. Người già dạy cho người trẻ, người biết nhiều dạy cho người chưa biết. Vì vậy, phụ nữ trẻ tuổi trong thôn đã tích cực học thêu váy áo hơn. Nhiều chị em mặc dù mới học nhưng cũng muốn tự tay làm cho mình bộ trang phục thật đẹp để mặc. Thế nên người Dao mặc trang phục dân tộc thường xuyên, nhất là dịp lễ, tết...”. Năm 2024, Ngàn Vắng có 90% số hộ đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa” và nhiều năm liền được công nhận “Thôn văn hóa”.

Ngàn Vắng từ một vùng quê nghèo khó đã trở thành biểu tượng của sự bền bỉ giảm nghèo để phát triển bền vững, mang niềm tin vào một tương lai rạng rỡ. Hành trình thoát nghèo của thôn Ngàn Vắng không chỉ là một câu chuyện thành công mà còn là một bài học về sức mạnh của lòng kiên trì, sự đoàn kết và tình yêu quê hương. Mỗi bước đi trên con đường bê tông, những ngôi nhà sáng màu tôn mới và mỗi đồi quê xanh đều là những dấu ấn của một hành trình không có hồi kết, nơi mà ước mơ và thực tại hòa quyện để tạo nên một bức tranh sống động về cuộc sống mới. Ngàn Vắng đang viết tiếp câu chuyện của mình và chúng tôi chúc cho hành trình đầy hứa hẹn phía trước của Ngàn Vắng thành công hơn.

T.H